

Ohcejoga gieldda
Ealáhuslávdegoddi

ČOAHKKINBEAVDEGIRJI

2

1

ČOAHKKINÁIGI	20.3.2009 diibmu 10.00 – 11.33		
ČOAHKKINBÁIKI	Gielddadállu, gielddaráđđehusa čoahkkinlatnja		
ČOAHKKINLAHTUT (ja merken, gii doaimmai ságadoallin)		Mielde	Eret
	Porsanger Veikko, ságadoalli	X	
	Länsman Inger, várreságadoalli	X	
	Manninen Terttu	X	
	Guttorm Urho	X	
	Lohi Juha	X	
	Länsman Vieno		X
	Somby Uula P.		X
EARÁT, GEAD LEDJE MIELDE (ja mieldeorruma vuoddu)	Heikki Niittyvuopio, áššegiedahalli	X	
	Raimo Länsman, čáli	X	
	Esko Aikio, tulka	X	
	Raimo Hekkanen, GR ovddasteaddji		X
LÁGALAŠVUOHTA JA MEARRIDANVÁLDI 20§	Mearráduš: Dohkkehuvvon.		
BEAVDEGIRJJI DÁRKKISTAN- VUOHKI (Dárkkistanáigi ja -báiki sihke dárkkisteaddjiid välljen dahje merken ovddit beavdegirjji dárkkisteamis) 21§	Mearráduš: Beavdegirjji dárkkisteaddjin välljejuvvuiga Inger Länsman ja Terttu Manninen.		
BEAVDEGIRJJI VUOLLÁIČÁLLIN JA NANNEN	Ságadoalli	Beavdegirjedoalli	
	Veikko Porsanger	Raimo Länsman	
BEAVDEGIRJJI DÁRKKISTEAPMI Beavdegirji lea dárkkistuvvon ja dat vástida čoahkkin- giedahallama. Beavdegirjji giedahallanládiide letne (leat) merken nammabustávaideame(t)			
BEAVDEGIRJJI LEA DOLLOJUUVVON ALBMOŠIS	Báiki ja bvm		
	Virgi		

Ohcejoga gieldda
Ealáhuslávdegoddi

20.3.2009

2

Bargoortnega dohkkeheapmi

20.3.2009

Ealáhuslg 22 §

Evttohus: Dohkkehuvvo čoahkkínbovdehusas ovdanboahhti bargoortnet. Eará áššiid vuolde válđojuvvojit gieđahallamii ovddidan- ja ealáhushoavdda virggi gelbbolašvuodaeavttut.

Mearráđus: Dohkkehuvvon.

Ealáhusčálli báikki deavdin

9.12.2008

Gr 354 §

Ealáhusčálli bargguide gullet ealáhus- ja dálonguovlohálddahusa doaimmahatbarggut, áššehasrávven, fidnohálddašeapmi, bargoviidodahkii gulli áššehasbálvalus, turismarávven barggut geassečakčamánu áigge, boazodoallohálddahusa doarjjaáššiid dikšun ja fitnodatráven. Ealáhusčállis eaktuduvvo guovllu turismma ja vuodđoealáhusaid dovdamuš. Gáibádussan lea bargui heivvolaš skuvlejupmi, fitnodekonomiija máhttu, doaimmahatbargovásihus ja diehtoteknikka hálddašeapmi. Sámegeala dáidu gehččojuvvo earenoamáš ánsu. Bargu livččii oasseáigásaš. Doaimma livččii mearreáigásaš 31.12.2009 rádjai. Ealáhusčálli galggašii álggahit bargguidis farggamusat, goittotge maŋimeustá 7.1.2009. Ealáhusdoaimma bušeahtas lea mearruhaevttohus ealáhusčálli bálkáheami várás.

Eláhusdoaimma ohcá lobi deavdit doaimma.

Válmmaštallat: eanadoalločálli.

Válmmaštalli evttohus: Gielddaráddehus addá lobi deavdit mearreáigásaš ealáhusčálli doaimma.

Ealáhusdoaimma lea dárkkuhus organiseret ođđasis jagi 2009 álggobealde.

Evttohus: Gielddaráddehus miedeha lobi deavdit ealáhusčálli doaimma miessemánu loahpa rádjai 2009.

Mearráduš: Evttohus dohkkehuvvui.

27.2.2009

Eal.lg 7 §

Ealáhusdoaimma bušeahttaárvalusas lea mearruhtavárrejupmi bargi bálkáheapmái. Ealáhusčálli lea bálkáhuvvon bargui virgeoapmahaš-mearrádušain 31.5.2009 rádjai. Ealáhusčálli bargofápmu dárbbasuvvo ealáhusdoaimmahagas ollesáigásaččat ealáhuslávdegoddi ja dan vuloš ealáhusdoaimma ođđasisordnemis.

Evttohus: Ohcojuvvo gielddaráddehusas lohpi deavdit ealáhusčálli doaimma mearreáigásaččat 31.12.2009 rádjai. Dan maŋná, go deavdinlohpi lea fidnejuvvon ealáhuslávdegoddi deavdá mearreáigásaš ealáhusčálli doaimma áigái 1.6. - 31.12.2009.

Mearráduš: Dohkkehuvvon.

./..

Ealáhusčálli báikki deavdin

./..

10.3.2009

Gr 118 § Ealáhusdoaimma bargiordnestallamiidda laktásit máŋggat čoavddekeahthes áššit. Dat leat ee. eahpesihkkarvuohta stáhta ossodagas ruhtadit oktasašbálvalančuoggá sihke dálá virgehálldašeaddji bálvalusgaskavuoda nohkan.

Evttohus: Gielddaráddehus addá lobi deavdit ealáhusčálli doaimma 31.12.2009 rádjai.

Mearrádus: Evttohus dohkkehuvvui.

20.3.2009

Ealáhuslg. 23 §

Ealáhusčálli bálkáheapmái lea mearreruhtavárrejupmi ealáhusdoaimma jo dohkkehuvvon bušeahhtaárvalusas oppa jahkái 2009. Čilgehus ealáhusčálli báikki deavdimii guoski áššiin addojuvvo čoahkkimis.

Evttohus: Gielddaráddehus lea addán deavdinlobi ealáhusčálli doibmii 31.12.2009 rádjai. Ealáhuslávdegoddi deavdá mearreáigásaš ealáhusčálli doaimma báikki 1.6 - 31.12.2009 áigái dan láhkai, ahte válljema dahkaba lávdegotti ságadoalli ja ealáhusdoaimma hálldahushoavda.

Mearrádus: Dohkkehuvvon.

Panorámamáđiiplána

27.2.2009

Eal.lg 11 §

Ráhkaduvvo gieldda ovddidanplánas ja nannejuvvon oppalašláva mihttomeriin oaivvilduvvon vánddardanmáđiiplána Deanuleahká gaskii Gáregasnjárga - Ohcejohka - Njuorggán. Plánemis vuodđun leat Gálldoavve ja Báišduoddara meahcceviidodaga nannejuvvon dikšun- ja geavahanplánat.

Árvvoštallojuvvo, mii lea vánddardanmáđi váikkuhus luonddudillái, birrasii, boazodollui ja sápmelaškultuvrii. Dán barggus váldojuvvojit earenoamážit vuhtii projektafplánaguovllu njealjegietteanalysa iešguedet dahkkit.

Projeavttain álggahuvvo vánddardanmáđi ráhkadeapmi čoahkkebáikkiin ja rádjagávpegiliin dán projektafplána doaibmajuid mielde.

Projeavttain geahččaluvvo buoridit olgunlihkadan-, luondoturisma- ja vánddardanvejolašvuodaid sihke lasihit gieldda geasuhanvuoimmi buorre ássanbirasin. Lassin mihttomearrin lea lasihit asttuáigge doaimmaid vejolašvuodaid ja buoridit ássiid loaktima ja eallinlági. Olgunlihkadeami bálvalusráhkadusaid vánisvuohta ráddje guovllu birrajagáš turisma ovddideami sihke guovllu geavaheami virkkosmanguovlun.

Mihttomearrin lea beroštahti ja birra jagi geasuheaddji Ohcejohka ráhkademiin Luondo- ja kulturbálgáid gaskii Gáregasnjárga - Njuorggán. Mihttomearrin lea guhkidit guovllu oanehis turismasesonŋa, mii dál lea lagamustá geasseáigge.

Mihttomearrin lea, ahte bures merkejuvvon ja dikšojuvvon máđi rohhte johtima beaktilit ja dan láhkai geahpeda eatnama duššálaš gollama ja eastá duottarguovllu hearckes luonddu luodnumis.

Projeavtta vehkiin fidnet áigái buriid olgunlihkadan- ja vánddardanbálvalusaid viidát oppa gildii. Dat buorida guovllu olbmuid olgunlihkadanvejolašvuodaid ja lasiha giliin ássiid loaktima.

Evttohus: Projeavtta ovdačilgehus álggahuvvo. Ohccin lea Ohcejoga gielda. Projeavtta ollesgoasttádusat 80 000 euro. Priváhtaruhtadeapmi 8000 euro, mas nuvtá bargun 6000 euro ja ruhtan 2000 euro. Gieldda nettoruhtadeapmi 20 000 euro.

Mearrádus: Dohkkehuvvui.

./..

Panorámamáđiiplána

./..

10.3.2009

Gr 120 § Ealáhusdoaimmas gáibiduvvo projeaktaplána gv. áigumušas.

Evttohus:

1. Gielddaráđdehus addá ealáhusdoibmii lobi álggahit panorámamáđii ovdačilgehusprojeavtta, juos dasa fidnejuvvo mieđis ruhtadanmearráđus.
2. Gielddaráđdehus bidjá eaktun, ahte projeakta ruhtaduvvo ealáhusdoaimma jagi 2009 bušehttii várrejuvvon projeaktamearreruđain.

Mearráđus: Rauna Guttorm máhcai čoahkkimii dmu 12.25 ášši ovdanbuktima áigge.

Rauna Guttorm evttohii, ahte fidnu Gáregasnájrga – Ohcejohka buohta ii álggahuvvo. Máđiijas leat váikkuhusat guovllu meahcástan- ja ealáhusdoibmii, eaige eanaeaiggádat leat gullojuvvon áššis. Ilmari Tapiola ja Elle Aikio doarjuiga Rauna Guttorma evttohusa. Panorámavidnu sajis galgašii ovddidit lagašguovllu máđiijaid.

Marjatta Kordelin evttohii, ahte fidnu álggahuvvo Ohcejohka – Njuorggáma buohta.

Ilmari Tapiola evttohii, ahte fidnu ii álggahuvvo olláge.

Giedaloktenjienasteami vuodul gielddaráđdehus mearridii, ahte fidnu álggahuvvo Ohcejohka – Njuorggán bálgá buohta ja plánejuvvo Gáregasnájrgga lagašguovllumáđii.

Doaibman: ealáhusdoaibma

20.3.2009

Ealáhuslg. 24 § Čoahkkimis mitaluvvo projeavtta ruhtadanohcamušas. Čuovus N:r 1.

Evttohus: Áigumušplána ráhkaduvvo nugo gielddaráđdehusa mearráđusas oaivvilduvvo. Panorámamáđeaiplána ovdačilgehusbargui ohccojuvvo ruhtadeapmi Pohjoisimman Leader ry bokte gielddaráđdehusa mearráđusasa vuodustusaid mielti.

Ealáhuslávdegoddi čujuha vuolábeale gielddaráđdehusa ovddit vuigenmearráđussii, mii guoská panorámamáđija plánemii.

./..

Panorámamáđiiplána

./..

2.6.2008

Gr 166 §

Ohcejoga ovddidanplánas lea evttohuuvvon olgolihkadanbálgá geassit Deatnogáddái Gáregasnjárggas Ohcejohkii ja Ohcejogas Njuorggámii. Ovddidanplána lea dohkkehuuvvon gielddastivrras 21.12.2004, man oassin dát máđii šaddá.

Go Ohcejoga gielddaráđđehus 9.1.2008 attii cealkámuša Gálddoaivvi meahceguovllu dikšun- ja geavahanplánas, de dat lea doaibman gielddastivrra dáhtu vuostá, daningo cealkámuš lea Ohcejoga gielddastivrra 21.12.2004 dahkan ovddidanplána dohkkehanmearrádusa vuostá.

Lappi eanagottelávas lea máinnašupmi bálgá birra. Dan mielde galgá dahkkot čilgehus bálgá váikkuhusain boazodollui ja luonddudillái.

Panorámabálgá čilgenbargu ja ráđđadallamat Meahciráđđehusain leat álgimin. Seammas dahkkojuvvo dárbovártten ja bálgá váikkuhusaid árvvoštallan boazodollui ja luonddudilliide Gáregasnjárgga ja Ohcejohnjálmmi gaska.

Vai gielddastivrra dáhttu Ohcejoga gieldda ovddideami hárrái ollašuvašii, de bivdit, ahte Ohcejoga gielddaráđđehus dárkkálnuhtta mearrádusas áššis ja váldá mielde bálgá plánema ja ráhkadeami maidđái Ohcejohnjálmmi ja Njuorggáma gaskii meahceguovllu ja priváhttaeatnamiin gaskii gielddastivrra nannen ovddidanplána mielde.”

Guovddášbellodaga Njuorggáma báikkálaš searvi lea čujuhan Ohcejoga gielddaráđđehussii reive, mas lea bajábealde ovdanboahhti sisdoallu. Ohcejoga gielddastivra lea 21.12.2004 §:s 50 dohkkehan Deanuleagi ovddidanplána. Ovddidanplána 2020 doallá sisttis siiddus 73 (siiddus kopijja čoahkkima mieldečuovvu materiálan), čuokkis bálgáide guoski doaimmat, vuollečuokkis 5, bálggis Njuorggán – Ohcejohka - Gáregasnjárga.

Válmmaštallat: ealáhusáššealmmái

Válmmaštalli evttohus: Gielddaráđđehus gávnna, ahte bálggis Njuorggán - Ohcejohka - Gáregasnjárga gullá ovddidanplána ollislašvuhtii ja bálggis Njuorggán - Ohcejohka biddjojuvvo Gáldooaivvi meahceguovllu olggobeallái, go dalle ruhtadeapmi ja ollašuttin lea eambo vuorddehahti. Gielddaráđđehus gávnna, ahte diet Njuorggán – Ohcejohka bálggesoassi lea fárus go ráhkaduvvo bálgá váikkuhusárvoštallan boazodollui ja luondduárvvuide.

./..

Panorámamáđiiplána

./..

Ehdotus: Gielddaráđdehus gávnaha, ahte gielda joatká ovddidanplánii 2020 ja eanagottelávvi merkejuvvon Njuorggán – Ohcejohka – Gáregasnjárga Olgolihkadanbálgá plánema.

Mearrádus:

Ilmari Tapiola evttohii, ahte gielddaráđdehus ii dohkket Panorámabálgá plánema ja ollašuttima. Tapiola evttohii vel lassin, ahte gielddaráđdehus plánegoahtá Luopmošjávrrí girdišilju ráhkadeami sihke Gáregasnjárgga Áilegasa čierastallanluohká huksema. Samuel Paltto guottihii Ilmari Tapiola evttohusa.

Kati Eriksen evttohii, ahte gielda ii joatkke Panorama-bálgá plánema, muhto bargá eanet lagašguovllu bálgáid plánemiiguin. Kati Erksena evttohus ii ožžon doarjaga.

Gearddi čoahkkimis lei dahkkon áššemeannudeaddji evttohusii guottihuvvon spiehkkašeaddji evttohus, čadahuvvui nammačuorvunjienastus, mas JUO lei áššemeannudeaddji evttohus ja II lei Ilmari Tapiola guoddihuvvon evttohus. Jienastusortnet dohkkehuvvui. Jienat addojedje oktiibuot 7 st, mas JUO-jienat 4 st (Antti Katekeetta, Esko Härkönen, Kati Kannisto, Tarja Halonen), II-jienat 2 st (Ilmari Tapiola, Samuel Paltto) ja 1 st guoros (Kati Eriksen). Jienastusa vuodul gielddaráđdehusa evttohus dohkkehuvvui.

Dientun: Guovddášbellodaga Njuorggáma báikkálaš searvi

20.3.2009
Ealáhuslg.

24 § Mearrádus: Ovddabeale beavdegirjái čujuhemiin ealáhuslávdegoddi bivdá gielddaráđdehusa giedahallat oddasis panorámamáđiija plánema gaskkas Gáregasnjárga - Ohcejohka ja divvut iežas mearrádusa vástidit eanagotteláva ja Ohcejoga ovddidanplána. Lávdegoddi atná panorámamáđiifidnu earenoamáš dehálaš doaimbavirasfidnun, mii ovddida fitnodatdoaimma. Panorámamáđiifidnoideai leat maiddái fitnodatdoallit plánemin iežaset fidnuideaset. Dát eai ollašuvva, juos panorámamáđiifidnu ii ollašuttojuvvo dakkár hámis, go álggos lei jurddašuvvon.

Ealáhusdoaimma stivrennjuolggadus

27.2.2009

Eal.lg 17 §

Ealáhuslávdegotti organisašuvdnaođasmahttima ja ealáhusdoaimma ovddideami nuppástusdárbbuid geažil lea dárbu nuppástuhttit lávdegotti stivrennjuolggadusa.

Doaibmanjurdaga lea ášši dárkkálmahttit nu, ahte dat vástida ođđa hástalusaide ja ahte das maiddá dárkilit meroštallojuvvo doaibmanbiras sihke dan nuppástusat ja čanasjoavkkut sihke daid oktavuoha ealáhusdoibmii. Dán oktavuodas lea ášši maiddá árvvoštallat ealáhusdoaimma oažžuma fitnodatvuodu ala, muhto dalle eananguovlovirgeoapmahačča barggut báhcet ealáhusfitnodatsearvvi doaibmama olggobeallái.

Ealáhusdoaimma bargoveahkaressa berre lasihit ja bargguid ovddasvástádusaid meroštallat čielgasit stivrennjuolggadusas.

Stivrennjuolggadusas namahuvvojit virgehálldašeddjin ealáhusdoaimmas ealáhushoavda ja ealáhusčálii sihke mearriduvvojit doaibmagovat ja virgehálldašeddji dohkálašvuodaeavttut.

Ealáhusdoaimma kanslistta bálvalusat, earenoamážit virgeoapmahašbargguin, dikšojuvvojit gielddadállui plánejuvvon oktasašbálvalusčuoggá bokte.

Njuolgo virgeoapmahašbarggut leat sirdašuvvan lávdegottis eret lávdegotti vuloš virgehálldašeddjiide eananguovločálii ja ealáhusčálii. Ealáhusčálii doaibmá eananguovločálii sadjásažžan dalle, goas dát lea eret ja dikšu dalle ealáhusdoaimma hoavdda bargguid.

Ealáhuslávdegotti fámus Leahkki stivrennjuolggadus lassemateriálan Nr 7.

Evttohus: Ovddabealde ovdanboahhti vuđđosiid mielde čoahkkimis buktojuvvo ovdan árvalus ealáhusdoaimma stivrennjuolggadussan ja hálešteami maŋŋá ášši sirdojuvvo ovddos válmmaštallamii ja čuovvovaš čoahkkimii mearrideami vuollái.

Evttohussii gullá maiddá ealáhusdoaimma organisašuvnna ođasmahtton doaibmanmálla.

Mearráduš: Dohkkehuvvo čuovvovaš nuppástusaiguin ja ealáhusdoaimma gárvves stivrennjuolggadus doaimmahuvvo ealáhuslávdegotti boahhte čoahkkimii. Lasáhusat: Buktojit dárkilit ovdan, mat leat sápmelaš ealáhusat. Čuoggái 4.1 lasihuvvo, ahte ealáhushoavda lea mielde gieldda oasus- ja ovddidanfitnodatserviid hálldahusas. Čuoggái 5. áššegiedahalli nuppástus, nuppástuhttojit lávdegotti bargun.

./..

Ealáhusdoaimma stivrennjuolggadus

./..

Ealáhuslg.

20.3.2009 25 §

Stivrennjuolggadusa nuppástusevttohus čoahkkinmateriála čuovusin N:r 2.

Evttohus: Lávdegoddi evttoha gielddaráđđehussii ja ovddos gielddastivrii dohkkeheami várás Ealáhuslávdegoddi stivrennjuolggadusa nuppástusa dan láhkai go čoahkkinmateriála lassemateriálas boahtá ovdan. Stivrennjuolggadusa nuppástusevttohus čuovusin N:r 2.

Lassin lávdegoddi evttoha gielddaráđđehussii ja ovddos gielddastivrii dohkkeheami várás, ahte ealáhusáššealbmá virgi heaittihuvvo ja sadjái vuodđuduvvo ovddidan- ja ealáhushoavdda virgi, doaimmá ealáhusdoaimma hálddahushoavdan. Lassin lávdegoddi evttoha, ahte dán buohta nuppástuhttojuvvo maiddái gieldda hálddahusnjuolggadus nu, ahte dat lea seamma láhkai ealáhuslávdegoddi stivrennjuolggadusain.

Mearrádus: Dohkkehuvvon

Ruhtadili buoridanáigumuševttohusat Lappi lihttui

20.3.2009

Ealáhuslg. 26 §

Lappi lihttu lea sádden válmmaštallanbivdaga áigumuševttohusaid dahkama várás Lappi eanangotteprográmma ollašuhhtinplánii ja ekonomiiija buoridanprográmmaide.

Evttohusaid, mat leat válbmaš ollašuhhtit, galgá doaimmahit Lappi lihttui 31.3.2009 rádjai.

Lappi eanangotteprográmma ollašuhhtinplánii laktáseaddji evttohusaid galgá doaimmahit Lappi lihttui 15.4.2009 rádjai.

Lappi lihttu válmmaštallanbivdda čoahkkínmateriála lassemateriálan. Čuovus N:r 3.

Evttohus: Vuodđun dahkkojuvvon čielggadeami mielde bealleatnu Paana 225 -láhttomášen, vuddjojuvvon 4500 diimmu, mašiinan 115 hf-Ivego dieselmohtor, máksá oktan reaiduiguin 28 000 euro, álv 0.

Skáhppomii gullet maiddáa goallosjorrit fievrrideami várás.

Vuodustusat lasseevttohussii: Láhttomašen skáhppojuvvo fitnodatdoaimma doaibmaevttuid dorvvasteami várás. Fitnodatdoallit leat čatnasan vuodđudit láhttopoola, mii vástida panoráma ja giliid lagašláhttuid rahpamis ja bajásdoallamis ja buot goluin, mat das šaddet, maiddáa láhttomášena fuolaheamis ja ortnegis doallamis. Láhttopoola boahhteáiggis vástida buot láhttomašeniid ja ráhkkanusain skáhppomis. Panoráma- ja giliid lagaš láhttut ovttastahttojit gieldda bajásdoallan čuovgaláhttuide, nu ahte fitnodatdoalliid láhttopoolafidnu buoreda maid gielddalaččaid lihkanbálvalusaid.

Lasseevttohus: Lávdegoddi evttoha gielddaráđđehussii ja ain ovddos gielddastivrii dohkkeheami várás ealásdoibmii investeremiidda láhttomašena ja fievddeangoallosjorri skáhppoma lassebušehtti 33.000 euro alv 0%.

Oktan vearuiguin goasttádusat oktiibuot 42300 euro, masa ohccojuvvo Ruhtadili buoridanprográmmas Lappi lihttus 50 % doarjja, fidnus nettogoasttádusat 21.150 euro.

Mearrádus: Dohkkehuvvui lasáhusain, ahte panorámamađiija ovdačielggadanfidnu ohccojuvvo ruhtadeapmi maiddáa Lappi lihttu ruhtadili buoridanprográmmas 15.4.2009 rádjai.

Kalaharri doarjjaohcamuš

20.3.2009

Ealáhuslg. 27 §

Harri Matikainen lea e-poastta bokte bivdán mátkedoarjaga oassálastima várás meassuide, mat dollojuvvojit 13.3 - 15.3.2009 Helssega meassoguovddážis. Son lea meassuin lohpidan doallat oktiibuot guhtta sága Deanu luossabivddus.

Evttohus: Ealáhuslávdegoddi ádde ášši mearkkašumi, muhto ealáhusdoaimmas ii leat mearreruhtavárrejupmi doarjut gv. vuovdalanmátkkiid. Fámut oktasašvuovdaleapmái lasihuvvojit dan maŋŋá, jos ealáhusdoaimma oažžu dan dárkkuhussii lassemearreruda.

Mearrádus: Dohkkehuvvon.

Eará áššit

20.3.2009

Ealáhuslg. 28 §

Eará áššit

Evttohus: Giedahallojit čoahkkimii ovdanbuktojuvvon eará hohpolaš áššit.

Ovddidan- ja ealáhusaovdda virggi gelbbolašvuodaeavttut

Virggi dahje doaimma gelbbolašvuodaeavttut sáhttet meroštallojuvvot juogo stivrennjuolggadusas dahje dat sáhttet meroštallojuvvot sierra juogo virggi vuodđudettiin dahje virgehcanalmmuhusas.

Ovddidan- ja ealáhusaovdda virggi gelbbolašvuodaeavttut:

Ohccis eaktuduvvo allaskuvladutkkus. Hárjáneapmi fitnodatrávvemis- ja fidnodoaimmas ja maddái sáme giela máhttu gehččojuvvo ohccái ánsun. Gielddahálddaha dovdamuš ja eanjalasgiela máhttu gehččojuvvo ohccái ovdun.

Evttohus: Lávdegoddi evttoha gielddaráđđehussii dohkkeheami várás ovddidan- ja ealáhusaovdda virggi gelbbolašvuodaeavttuid.

Mearrádus: Dohkkehuvvon.